

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Άτομα που εντάσσονται σε ειδικές κοινωνικές ομάδες, που αντιμετωπίζουν ψυχοκοινωνικά προβλήματα και συχνά ευρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού ανέκαθεν αποτελούν πεδίο άσκησης της κοινωνικής εργασίας και παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, εφαρμογής προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, έρευνας και εκπαίδευσης.

Τα προβλήματα και οι δυσκολίες της καθημερινότητας που αντιμετωπίζουν τρεις τέτοιες ομάδες παρουσιάζονται στα άρθρα που περιλαμβάνει το τεύχος αρ. 117/2015 της *Κοινωνικής Εργασίας*, με την ελπίδα οι επισημάνσεις, τα συμπεράσματα και οι προτάσεις των συγγραφέων να τύχουν της προσοχής της πολιτείας και των ειδικών / επαγγελματιών για περισσότερα και αποτελεσματικά προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των κινδύνων της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η κοινωνική λειτουργός, καθηγήτρια εφαρμογών, Μαρία Δούκα διερευνά τις απόψεις των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας για την καθημερινότητά τους, χρησιμοποιώντας τη *θεμελιωμένη θεωρία* ως ερευνητική μεθοδολογία. Ο βασικός σκοπός του άρθρου της είναι να δείξει πώς εφαρμόζεται κατά στάδια η θεωρία αυτή, ώστε ο ερευνητής να συγκεντρώσει τα δεδομένα του, να τα κατηγοριοποιήσει και να καταλήξει σε μία νέα θεωρία για το υπό εξέταση θέμα του. Παράλληλα, συνθέτοντας τις απαντήσεις από τις συνεντεύξεις με τα 19 άτομα του δείγματός της, που ήταν χρήστες υπηρεσιών ψυχικής υγείας, η συγγραφέας καταλήγει στην κεντρική σημασία που έχει η κατανόηση και αποδοχή του προβλήματός του, από το ίδιο το άτομο, ως βασικός παράγοντας για την τήρηση της φαρμακευτικής αγωγής, την καλή συνεργασία με τον γιατρό και τους άλλους ειδικούς, την επαγγελματική σταθερότητα και εν τέλει την ικανοποιητική διαχείριση της καθημερινότητας από το άτομο με ψυχική νόσο.

Τις δράσεις και τις λειτουργίες μιας μικρής ομάδας πέντε (5) εφήβων Ρομά που ζούν σε συνθήκες καταυλισμού, καταγράφει στο άρθρο του ο ψυχολόγος Παντελής Καρασακινίδης. Ο συγγραφέας, που ήταν ο ένας εκ των δύο συντονιστών της ομάδας, παρουσιάζει ενδεικτικά παραδείγματα διαχείρισης προς κάθε μέλος της ομάδας χωριστά συμπεριλαμβανομένων και των συντονιστών, με αναφορές στο θεωρητικό πλαίσιο της

αναλύσής του. Ο στόχος ήταν να χρησιμοποιηθεί η ομάδα από τα μέλη της ως μεταβατικό αντικείμενο που θα ενώνει, θα διαφοροποιεί και θα επιτρέπει τη μετάβαση σε επόμενα στάδια ωρίμανσης.

Το πρόβλημα της έλλειψης στέγης και των αστέγων έχει διογκωθεί ανησυχητικά τα χρόνια αυτά της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας. Το θέμα αυτό παρουσιάζουν στο άρθρο τους ο αναπληρωτής καθηγητής κοινωνικής εργασίας Χάρης Ασημόπουλος, η κοινωνική λειτουργός Σ. Μαρτινάκη και η ψυχολόγος Α. Ασημοπούλου - Μαρίνου. Οι συγγραφείς εξετάζουν τον ορισμό του προβλήματος, τους απολογικούς παράγοντες, ατομικούς και κοινωνικούς, τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της έλλειψης στέγης, τα στατιστικά δεδομένα για το μέγεθος του προβλήματος στην Ελλάδα και τα μοντέλα που εφαρμόστηκαν διαχρονικά μέχρι σήμερα για την πρόληψη και τη στεγαστική και κοινωνική αποκατάσταση των αστέγων. Τέλος, επισημαίνουν τις αδυναμίες και τις ελλείψεις των εφαρμοζόμενων δημοσίων πολιτικών στη χώρα μας για την αποκατάσταση των αστέγων, συγκρινόμενες με τις βέλτιστες πρακτικές και με το προκρινόμενο σύγχρονο μοντέλο της άμεσης στέγασης ως το πλέον αποτελεσματικό.

Η Συντακτική Επιτροπή